

ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΤΗΣ ΝΟΣΟΥ

ΤΩΝ ΑΜΠΕΛΩΝ.

—α—

Μετά μεγίστης χαρᾶς ἀναγγέλλομεν εἰς τὸ πανελλήνιον ὅτι φαίνεται τέλος νικηθεῖσα ἡ δεινὴ πληγὴ, ἥτις μέχρι τοῦδε ἐκινδύνευσε νὰ καταστρέψῃ ἐξ ὅλοκληρου τὰς ἐλπίδας καὶ τὸ προῖν τῶν ἰδρώτων τῶν γεωργῶν καὶ ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐν πάσῃ τῇ νοτίᾳ Εὐρώπῃ. Εἰς Γάλλος ἰατρός, ὁ Κ. Φερῶδος (Féraud, d' Aix) ἐπαγγέλλεται εὐρὺν θεραπείαν εὐκόλον, ἀλάνθαστον καὶ ὀλιγοδάπανον, συσταμένην δὲ εἰς ἀπλοὺν κάπνισμα τῶν ἀμπέλων δι' ἑλῶν ῥητινωδῶν ἢ ἀσφαλτωδῶν. Ἰδοὺ ἡ ἐπιστολὴ δι' ἧς ὁ Κ. Φερῶδος ἀναγγέλλει τὴν ἀνκαλύψιν του εἰς τὴν ἀκαδημίαν τῆς πατρίδος του, τὴν 3 Αὐγούστου ἐνεστῶτος ἔτους.

« Πρὸς τὸν Κύριον διηγετὴ γραμματεῖα τῆς Ἀκαδημίας Αἰξ (Ἀκούων Σηζτίων)

Τὴν ἀσθένειαν τῶν ἀμπέλων ὡς πολλῆς καὶ συντόνου προσοχῆς ἀξίαν θεωρῶν, καὶ θέλων νὰ ἐφαρμόσω εἰς τὴν φυτικὴν ταύτην ἐπιδημίαν ἱαματικούς τινὰς τρόπους ἐξ ἀναλογιῶν πρὸς τὴν ἱατρικὴν, ἥτις εἶναι ἡ ἐμὴ εἰδικότης, ἦλθον κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἰουλίου, καὶ κατόκησα ἀγροικίαν τινὰ παρὰ τὴν Μασσαλίαν, περιοχὴν τῆς ἀγρίας Μαγδαληνῆς καλουμένην, ἀνήκουσαν δὲ εἰς τῆς πόλεως Αἰξ τὴν δικαιοδοσίαν. Ἐνταῦθα δὲ μικράν τινα προμηθευθεὶς σκευασίαν, ἤρχισα ἐπὶ βαρέως ἀσθενούσης ἀμπέλου τὴν ἐφαρμογὴν τῆς μεθόδου μου, συνισταμένης εἰς τὴν χρῆσιν καπνοῦ, ἰδίως δὲ τοῦ ἐκπεμπομένου ἐκ τῆς κύστεως οὐσιῶν ῥητινωδῶν, ἀσφαλτωδῶν ἢ ἀρωματικῶν.

Πρὸς τοῦτο δὲ μεταχειρίζομαι μικρὸν πύραυνον (μαγκάλι), περιέχον γαιάνθρακα, καὶ κεκαλυμμένον μὲ πλάκα σιδηρᾶν (λαμαρίνας), ὀλίγον ἐγκοίλον. Εἰς αὐτὴν δὲ θέτω, κατὰ χωριστοὺς σωροὺς, ὀλίγον ἄχυρον κεκομμένον καὶ ὑγρὸν, ζυμωμένον μὲ πισσάσφαλτον (κατράμι). Ἡ καύσις τοῦ γαιάνθρακος καὶ τῶν πισσοφύρτων ἄχυρων ἐξάγει πυκνὸν καπνὸν, ἔχοντα ὁμὴν ἰσχυράν. Τὸ πύραυνον τοῦτο περιφέρω βραδέως εἰς τοὺς αὐλακὰς τῆς ἀμπέλου, ὥστε ὁ καπνὸς νὰ περικαλύπτῃ τὰ κλήματα πανταχόθεν.

Μετά τινα τοιαῦτα καπνίσματα, ἀτελέστατα εἰσέτι ἀναμφιβόλως, ὡς πᾶν τὸ ἐν ἀρχῇ εὐρισκόμενον, ἔτυχον ἀποτελεσμάτων τοσοῦτον εὐερέστων, ὥστε ἐν τῇ δικαίᾳ ἀνυπομονησίᾳ μου τοῦ νὰ ἰδῶ τὴν ἐντελὴ αὐτῶν ἐπιτυχίαν, σπεύδω νὰ καταστήσω τὴν ἐμὴν μέθοδον γνωστὴν εἰς τὸ δημόσιον, καὶ ὅπως ἐξασφαλίσω εἰς ἑαυτὸν τὴν προτεραιότητα, καὶ ὅπως προκαλέσω, ἐν ὅσῳ ἴσως εἶναι καιρὸς ἀκόμη, νέας αὐτῆς ἐφαρμογὰς, καὶ κατορθώσω τὴν σωτηρίαν μέρους καὶ τοῦ καρποῦ τοῦ ἔτους τούτου. Πρὸς τοῦτο ἀπειθύνομαι εὐσεβάστως πρὸς τὴν ἀκαδημίαν ταύτην

τῶν ἐπιστημῶν, τῆς γεωργίας, τῶν τεχνῶν καὶ τῆς φιλολογίας, ὡς τὸ κατάστημα τὸ ἐμψυχὸν πᾶν τὸ καλόν, τὸ ἀληθὲς καὶ ὠφέλιμον, καὶ ὡς τὸ πρῶτιστον ἐπιστημονικὸν σῶμα, ἀφ' οὗ ἐκπορεύονται πάντα τὰ ἐν τῇ περιφερείᾳ αὐτοῦ ἐπιστημονικὰ πειράματα.

Ἐκ τῶν δοκιμῶν μου πεισθεὶς, δύναμαι, ἂν δὲν ἀπατώμαι, νὰ διαβεβαιώσω ὅτι μότος ὁ καπνός, ὅταν κατάλληλος γίνεταί αὐτοῦ χρῆσις, καὶ ἰδίως ὁ καπνὸς ὑλῶν ἀσφαλτωδῶν, ὡς ὁ τοῦ γαιάνθρακος, ὁ τῆς ἀσφάλτου, ὁ τῆς πίσσης κτλ. εἶναι μέσον καὶ προφυλακτικὸν καὶ θεραπευτικόν, ὀλιγοέξοδον καὶ εὐεφάρμοστον εἰς μεγάλας ἐκτάσεις. Κλήματα ἤδη ὀλομέλανα ἐκ τοῦ διαδοῆτος Ὀιδίου Τύκερι, ἀνέλαβον, μετὰ δύο ἢ τρία καπνίσματα, κατ' ὀλίγον τὸ φυσικὸν αὐτῶν χρῶμα καὶ τὴν ὄψιν.

Ἐν τῇ ἐπιτόμῳ ταύτῃ κοινοποιῆσαι δὲν ἐκτείνομαι ὡς πρὸς τὸν καταλληλότερον τρόπον καθ' ὃν πρέπει νὰ ἐκτελῆται τὸ κάπνισμα. Συλλέγω δὲ ἤδη ὕλην πρὸς δημοσίευσιν ὑπομνήματος, καὶ εἰμὶ πρόθυμος πᾶσαν νὰ δώσω ὁδηγίαν εἰς τοὺς θέλοντας νὰ με συμβουλευθῶσιν ὡς πρὸς τὰ καθέκαστα τῆς μεθόδου μου, εὐδαίμων ἂν κατορθώσω νὰ ἐπιφέρω τὴν θεραπείαν τῆς καταστρεπτικῆς ταύτης νόσου.

Δ. Φαρῶδος Δ. Γ.

Υ. Γ. Ἐπειδὴ εἶχον ὀλίγην πισσάσφαλτον, μεταχειρίσθην αὐτὴν αὐτῆς ὑγρὸν τι συγκείμενον ἐξ ὕδατος, κεκομμένου ἄχυρου καὶ κόνιως γαιάνθρακος.»

Ὁ Κ. Φαρῶδος ἐγράψε περὶ τούτου καὶ εἰς τινὰ ἐφημερίδα, λέγων ὅτι παρήλθε σχεδὸν ὁ καιρὸς δι' ἐφέτος πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ τρόπου τούτου, διότι ἡ ἀσθένεια προέβη ἤδη πολὺ, καὶ ἔπρεπε νὰ πολεμηθῇ μᾶλλον εἰς τὴν πρώτην αὐτῆς ἀνάπτυξιν. Συμβουλεύει ὁμοῦ τοὺς γεωργοὺς νὰ δοκιμάσωσιν ἀκόμη τὴν θεραπείαν, ἀλλὰ νὰ ἐπαναλάβωσι συνεχέστερον τὸν καπνόν, καθιστῶντες αὐτὸν ὅσον ἐνδέχεται ἰσχυρότερον.

Πρέπει δὲ νὰ γίνηται τὸ πείραμα πολλὰ πρῶτ, ὅταν ἡ ἀμπέλος εἶναι εἰσέτι ὑγρὰ ἀπὸ δρόσον. Πρέπει δὲ ὅσον τὸ δυνατόν ὁ καπνὸς νὰ ἀρχῇται συρόμενος κατὰ γῆς, ὥστε ἀρχόμενος ἀπὸ τῆς ρίζης, νὰ περικυκλώσῃ ὅλον τὸ φυτὸν ὡς ἐν ῥητινώδει ἀτμοσφαίρᾳ· ἀδιάφορον δὲ ἂν ἐκ τούτου βλαβῶσιν ἡ καὶ καὶ ὡς τινὰ φύλλα ἢ καὶ τινὰ μέρη τοῦ κλήματος. Παρατηρητέον δὲ ὅτι καὶ ὁ ἀτμός τοῦ ὕδατος, ἐνεργεῖ ὁμοῦ μετὰ τοῦ καπνοῦ τοῦ ἄχυρου καὶ τῆς ῥητίνης, ἡ τῆς ἀντικαθιστώσης αὐτὴν τέφρας τῶν γαιάνθρακων. Ὡστε κακὸν δὲν εἶναι νὰ προστίθῃται πολὺ ὕδωρ πάντοτε, ὅσαιδήποτε καὶ ἂν εἶναι αἱ στερεαὶ ὕλαι.

Τὸ δυσκολώτερον μέρος τῆς μεθόδου ταύτης, εἶναι τὸ νὰ διευθύνεται τὸ πύραυνον κατὰ τρόπον τοιοῦτον, ὥστε ὁ καπνὸς νὰ διαδίδεται εὐκόλως καὶ ἐντελῶς εἰς ὅλην τὴν κληματοστοιχίαν· διότι ἂν ὑπάρχῃ ἐντελὴς νηνεμία, ὁ καπνὸς ἐγείρεται κατ' εὐθείαν, ἀφίνουσιν τὸ κλῆμα ἀνέπαφον. Ἄν δ' ἐξεναντίας ἐπικρατῇ σφοδρὸς ἄνεμος, ὁ καπνὸς διασκαδάζεται χωρὶς νὰ μείνῃ ἐπὶ τοῦ ἀσθενοῦς φυτοῦ ἱκανὸν χρόνον

ὥστε νὰ τὸ θεωρεῖται. Ὁ καταλληλότερος καιρὸς εἶναι ὅταν ὁ ἀνεμὸς πνέῃ μέτριος, ἀλλὰ οὔτε πάντοτε πρόχειρος εἶναι οὗτος, καὶ ἂν ἀπ' ἐνὸς βοήθῃ τὴν διάδοσιν τοῦ καπνοῦ, ἀπὸ τοῦ ἑτέρου μέρους τῆς κληματοστοιχίας τὸν ἐμποδίζει.

Εἶναι ἐπομένως ἀνάγκη ν' ἀντικαθιστᾷ τὸν ἀνεμὸν ἀνεμιστική τις μηχανή, ἐνεργούσα ἀκαταπύστως καὶ βαθμυδόν. Ἡ κατασκευὴ τούτων μηχανημάτων δὲν εἶναι δύσκολος· ἀλλ' ἐν τούτοις μία ἢ δύο φύσαι, καλῶς διευθυνόμεναι, δύνανται νὰ ἀρκέσωσι. Ἰσως δὲ τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα ἤθελεν ἐπιφέρει καὶ πόμα τοῦ πυραύνου σιδηροῦν εἰς σχῆμα ἡμισφαίριου, βιάζον τὸν καπνὸν νὰ διευθύνεται πλαγίως πρὸς τὰ κλήματα.

Ὡς δὲ πρὸς τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας, φρονεῖ ὁ Κ. Φαραδαῖος ὅτι ἀρκεῖ, ὅπως προληφθῇ ἡ ἀσθένεια, ἢ ὅπως καταπολεμηθῇσι τὰ πρῶτιστὰ αὐτῆς συμπτώματα, κάπνισμα 5 λεπτῶν διὰ μῆκος 10 μέτρων, ἢ μιᾶς ὥρας διὰ 120 μέτρα. Ἀλλ' ἂν ἡ ἀμπελος εἶναι ἤδη ἰσχυρῶς βεβλαμμένη, τότε ὁ χρόνος οὗτος πρέπει νὰ διπλασιασθῇ. Κατ' ἀρχὰς ἀρκεῖ ἐν κάπνισμα καθ' ἑβδομάδα. Ἄν ὅμως τὸ πάθος προύχωρται, απαιτοῦνται δύο κάπνισμα.

Ἀναμφιβόλως πρὸς ἐφαρμογὴν τῆς μεθόδου ταύτης εἰς μεγάλας ὀπωσαῦν ἐκτάσεις ἀπαιτεῖται καιρὸς, κόπος καὶ δαπάνη· ἀλλ' εὐτυχῶς ἡ δαπάνη εἶναι μικρά. Καὶ ὅταν ὅπωςδήποτε δυνάμεθα νὰ διασώσωμεν τὴν παρουσίαν ἡμῶν καὶ τὸν ἄρτον τῶν τέκνων ἡμῶν, εἶναι ἀνάνδρον νὰ σταυρώσωμεν ἐν ἀπραξίᾳ τὰς χεῖρας.

ΤΟΥ ΦΑΡΑΔΑΙΗ

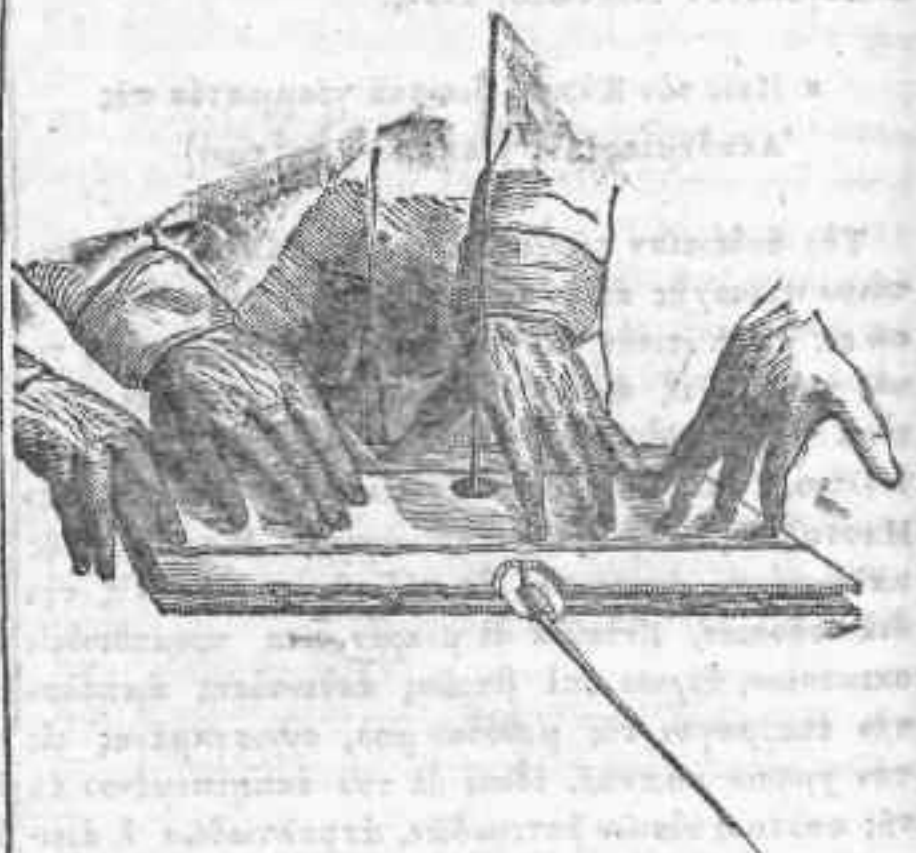
Τὸ κατὰ τραπέζωρ τελευτόγραφον.

—ο—

Μεταφράζομεν κατωτέρω αὐτολεξεῖ τὴν περιγραφὴν, καὶ δημοσιεύομεν τὴν εἰκόνα τῆς μηχανῆς δι' ἧς ὁ Κ. Φαραδαῖος ἀπέδειξε τετραγωνικῶς, ὅτι αἱ τράπεζαι δὲν κινούνται, εἰμὴ διότι σπρώχνονται.

• Λαμβάνονται δύο λεπταὶ σανίδες, ἔχουσαι 9½ δακτύλων μῆκος καὶ 7 δακτ. πλάτος. Ἑτέρα σανίς, ἐπίσης 9 δακτ. μῆκος, ἀλλὰ μόνον 3 δακτ. ἔχουσα πλάτος, προσκολλᾶται εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν μιᾶς τῶν δύο ῥηθισῶν σανίδων, οὕτως, ὥστε νὰ ἀνέχῃ τὰ ἄκρα αὐτῆς ἐλεύθερα ὑπὲρ τὴν τράπεζαν. Τότε τίθεται ἐπὶ τῆς τραπέζης πλησίον καὶ παραλλήλως τῆς μιᾶς πλευρᾶς αὐτῆς, καὶ μίξ ὀρθὴ βελόνη καρφοῦται παρὰ τὸ ἐμπρόσθιον πέρας τῆς σανίδος, κατὰ τὸ μέσον, ὅπως χρησιμεύσῃ ὡς ὑπομόχλιον τοῦ δείκτου μοχλοῦ. Μετὰ ταῦτα τέσσαρες ὑάλιναι ράβδοι, 7 δακτ. μῆκος καὶ ½ δακτ. διάμετρον ἔχουσαι τίθενται ὡς κύλινδροι εἰς διάφορα μέρη τῆς σανίδος ταύτης, ἣν φέρε ὀνομάσωμεν ἐπιτραπέζιον σανίδα,

καὶ ἐπ' αὐτῶν τίθεται ἡ ἄλλη σανίς. Οἱ κύλινδροι ἀποτρέπουσι πᾶσαν πίεσιν τῆς ἄνω σανίδος ἐπὶ τῆς κατωτέρας, καὶ διατηροῦσιν ἐλευθέραν τὴν κίνησιν αὐτῆς πρὸς δεξιὰ ἢ ἀριστερά. Εἰς τὸ μέρος τῆς ἄνω σανίδος τὸ ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὴν βελόνην τῆς κατωτέρας, κόπτεται ἐν μέρος, καὶ ἐνταῦθα καρφοῦται ἄλλη βελόνη, ἥτις, καμπυλωμένη πρὸς τὰ κάτω, εἰσέρχεται εἰς μίαν ὀπλὴν τοῦ βραχυτέρου βραχίονος τοῦ δείκτου μοχλοῦ. Ὁ βραχίον αὗτος τοῦ μοχλοῦ εἶναι ἐκ ναστογράφου, ὃ δὲ μακρὺς βραχίον, ὁ δείκτης, εἶναι κάρφος ἀχύρου, ἔχον μῆκος 15 δακτύλων. Διὰ νὰ καθέξῃ τὴν κίνησιν τῆς ἄνω σανίδος ἐπὶ τῆς κάτω, ὁ Κ. Φαραδαῖος συνέδεσεν ἀμφοτέρους διὰ δύο κρίκων ἐξ ἐλαστικοῦ κόμμιος καθ' ἑ μέρη δὲν ἤγγιζον τὴν τράπεζαν. Οἱ κρίκοι οὗτοι, συνεναῦντες σφιγκτικῶς τὰς σανίδας, ἔχον συγχρόνως, καὶ ἐλατηρίων ἐλαστικότητα, καὶ ἐνῶ ἐπέτρεπον ὥστε ἡ πρώτη καὶ ἀσθενεστάτη τᾶσις πρὸς κίνησιν νὰ καταδείκνυται διὰ τοῦ δείκτου

ἔχον ἱκανὴν δύναμιν ὥστε πρὶν ἡ ἄνω σανίς παρεκκλίνῃ ὑπὲρ τὸν ½ δακτύλον, νὰ τὴν ἐπαναφέρωσιν ἐκατέρωθεν, καὶ νὰ ἐμποδίζωσι μεγαλητέραν πλαγίαν πίεσιν τῆς χειρὸς. Ἀπ' οὗ τὰ πάντα οὕτω παρασκευάζονται, πρὶν δὲ ἐντεθῇ ὁ μοχλὸς, συνδέονται αἱ δύο σανίδες διὰ σχοινίου παραλλήλου πρὸς τοὺς ἐλαστικούς κρίκους, ὥστε νὰ καταστῶσιν ἀκίνητοι πρὸς ἀλλήλας. Οὕτως αἱ δύο σανίδες ἐτέθησαν ἐπὶ τῆς τραπέζης, καὶ εἰς τραπέζοστροφους (δηλ. κατὰ τὴν ιδέαν τοῦ Κ. Φαραδαῖου ἀνθρώπου ἱκανῶς ἰδιώτης ὥστε νὰ πιστεῖται εἰς τὴν στροφὴν τῆς τραπέζης) ἔθεσε τὰς χεῖρας του ἐπ' αὐτῶν. Μετ' ὀλίγον ἡ τράπεζα ἤρχισεν κινουμένη καὶ ἀποδεικνύουσα ὅτι ἡ σκευασία ἐκείνη τῶν σανίδων οὐδόλως ἐκώλυε τὴν στροφὴν τῆς. Ὁμοίᾳ μηχανῇ μετὰ μεταλλίνων κυλίνδρων εἶχε τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα. Ἐπειτα ἐτέθη ὁ μοχλὸς, καὶ ἐλύθη τὸ σχοινίον, ὥστε ἔμειναν μόνοι οἱ ἐλαστικοὶ δεσμοί. Οἱ περικαθήμενοι ἀπεφάσιζον τότε πρὸς ποίαν διεύθυνσιν νὰ στραφῇ ἡ τράπεζα, καὶ ὁ δείκτης ἐκρύπτετο ἐπ' αὐτῶν. Ἀλλ' ἐντὸς ὀλίγου ἐφαίνετο ὅτι αἱ